

З'ЇЗДИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, СИМПОЗІУМИ

Науково-практична конференція «Сучасні методи діагностики та лікування в урології, андрології та онкоурології»

У місті Дніпро з 14 до 15 жовтня 2021 року проведено всеукраїнську науково-практичну конференцію «Сучасні методи діагностики та лікування в урології, андрології та онкоурології». Організаторами конференції були: Міністерство охорони здоров'я України, Асоціація урологів України, Асоціація урологів Дніпропетровської області, Дніпровський державний медичний університет, департамент охорони здоров'я Дніпропетровської області, обласної державної адміністрації.

Місцем проведення конференції традиційно став Єврейський культурно-діловий центр «Менора», в якому відбулася церемонія урочистого відкриття о 9.00 14 жовтня 2021 року.

Голови оргкомітету конференції: доктор медичних наук, професор, президент Асоціації урологів України, академік НАМН України С.О. Возіанов та Т.О. Перцева – доктор медичних наук, професор, академік НАМН України, ректор Дніпровського державного медичного університету.

Співголови оргкомітету: доктор медичних наук, професор В.П. Стусь – заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри урології Дніпровського державного медичного університету; В.М. Лісовий – доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, лауреат Державної премії України, директор Харківського обласного клінічного центру урології

та нефрології імені В. І. Шаповала, завідувач кафедри урології, нефрології та андрології імені проф. А.Г. Подреза; В.В. Кулик – в.о. директора департаменту охорони здоров'я Дніпропетровської ОДА; М.Ю. Поліон – відповідальний секретар оргкомітету, кандидат медичних наук, доцент, асистент кафедри урології Дніпровського державного медичного університету.

Учасників конференції привітали: доктор медичних наук, професор, академік НАМН України, ректор Дніпровського державного медичного університету Т.О. Перцева; доктор медичних наук, професор, президент Асоціації урологів України, академік НАМН України С.О. Возіанов; доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, лауреат Державної премії України, директор Харківського обласного клінічного центру урології та нефрології імені В. І. Шаповала, завідувач кафедри урології, нефрології та андрології імені проф. А.Г. Подреза В.М. Лісовий, доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри урології Київського національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, керівник відділу сечових інфекцій НДІ урології НАМН України С.П. Пасечников; доктор медичних наук, професор заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри урології Дніпровського державного медичного університету В.П. Стусь; в.о. директора департаменту охорони здоров'я Дніпропетровської ОДА В.В. Кулик.

Робота конференції розпочалась із симпозиуму компанії ГЛАСКОМИТКЛАЙН. Головуючі: Академік НАМН України проф. С.О. Возіанов, член-кор. НАМН, проф. В.М. Лісовий, проф. С.П. Пасечников, проф. В.П. Стусь.

Доповідь «Порівняння раннього та відстроченого початку комбінованої терапії дутастеридом+тамсулозидом» зробив Джеймс ван Хассельт (James van Hasselt) – медичний експерт з урології GSK (Кейптаун, Південна Африка). Доповідач ознайомив присутніх із ретельним ана-

лізом лікування хворих на доброякісну гіперплазію передміхурової залози і новою розробленою математичною моделлю прогнозування розвитку захворювання і впливу різних схем консервативної терапії на її подальший перебіг. Ретельно проаналізовано вплив комбінованої терапії альфа-блокаторів у поєднанні з 5-альфаредуктазою на результати лікування. Доведено, що ранній початок лікування за цією схемою надає найкращий ефект ніж призначення її після 6 місяців від початку загальноприйнятої монотерапії, терапії. Також оцінена ефективність використання біомаркера PSA в якості контролю за ефективністю лікування. Доповідь викликала достатньо високу зацікавленість серед присутніх фахівців і спонукала до широкого обговорення отриманої інформації.

Перше засідання конференції було присвячене проблемам андрології і відбувалося на чолі з професорами Ю.М. Гурженком та В.П. Стусем.

Професор В.П. Стусь у доповіді «Диференційований підхід до ведення пацієнтів із синдромом нижніх сечовивідних шляхів» відзначив

взаємозв'язок поширеності еректильної дисфункції чоловіків із доброякісною гіперплазією передміхурової залози. Наведені приклади негативного впливу певних ліків на стан статевого життя цих пацієнтів. Обґрунтовано представлені ефективні схеми медикаментозного лікування еректильної дисфункції. Професор Ю.М. Гурженко (Київ) зробив доповідь «Антиоксидантна терапія чоловічого безпліддя подружньої пари». Підкреслено клінічне значення поєднання хронічного запалення передміхурової залози із екскреторно-токсичним безпліддям. Визначена роль антиоксидантної терапії цієї патології. Наведені приклади ефективних схем лікування.

Автори В.М. Лісовий, М.Л. Панасовський, В.Д. Товажнянська, І.І. Яковцова (Харків) доповіли про вплив SARS-CoV-2 на морфофункціональний стан яєчок чоловіків. Перші дані вивчення цього явища довели, що частота і рівень ураження яєчок на клітинному рівні стає причиною значного порушення їх функцій, негативно впливає на сперматогенез, порушення якого може тривати довгий термін і стати причиною безпліддя у наступному. Перші результати дослідження співставлені зі світовим досвідом. Все це набуває певної актуальності і спонукає до подальшого ретельного дослідження для вирішення нової проблеми чоловічого безпліддя у майбутньому.

Професор В.П. Стусь (Дніпро) зробив доповідь «Диференційований підхід до ведення пацієнтів із синдромом нижніх сечових шляхів». Автором розкрито проблема лікування даної категорії пацієнтів, ефективність якої залежить від варіантів виразності клінічних проявів синдрому. Наведені останні схеми лікування його із

застосуванням препаратів рослинного походження. Професор Ю.М. Гурженко (Київ) у доповіді «Рациональний підхід до терапії чоловіків із порушенням статевої функції при захворюваннях передміхурової залози» розкрив багатовекторність причин порушень статевої функції чоловіків. Показаний безпосередній зв'язок їх із запальними захворюваннями передміхурової залози. Обґрунтований диференційний підхід для вирішення цієї проблеми із раціональним застосуванням ефективних схем лікування медикаментозної і фітотерапії.

Професор С.П. Пасечніков (Київ) у доповіді «Комбінація дутастерид-тамсулозин в терапії хворих на доброякісну гіперплазію передміхурової залози із симптомами нижніх сечових шляхів» переконливо довів ефективність комбі-нованої терапії у порівнянні з монотерапією. Визначені і обґрунтовані певні комбінації препаратів для окремих категорій хворих в залежності від тяжкості і вираженості клінічних форм захворювання. Визначені раціональні терміни і тривалість комбінованої терапії для отримання найбільшої ефективності її застосування.

Дана секція виявила певну зацікавленість присутніх фахівців розглянутими актуальними питаннями, супроводжувалася великою кількістю запитань з аудиторії і виступами із обговоренням поставлених проблем.

Друге засідання було присвячене проблемам уроандрології і відбулось за головуванням академіка НАМН професора С.О. Возіанова, професорів С.П. Пасечнікова і І.М. Антоняна.

Професор В.П. Стусь зробив доповідь «Європейський підхід до лікування доброякісної гіперплазії передміхурової залози: як, де та чому?». Доповідач повідомив про останні рекомендації Європейської Асоціації урологів щодо раціональних підходів до лікування пацієнтів із ДГПЗ. Відзначені терміни і строки обстеження чоловіків на предмет виявлення первинних проявів захворювання, диференційований підхід до при-

значення медикаментозної терапії і показання до оперативного втручання.

Автори С.О. Возіанов, С.М. Шамраєв, М.А. Рідченко, Д.М. Шамраєва, А.П. Кондратенко (Київ) представили доповідь «Оцінка результатів уретропластик та післяопераційних ускладнень у хворих із стриктурами та облітераціями уретри». У доповіді були представлені проаналізовані результати лікування даної категорії пацієнтів у залежності від тяжкості патологічного процесу, виду оперативного лікування і особливості ведення післяопераційного періоду. Розкриті причини післяопераційних ускладнень і запропоновані заходи їх попередження.

В.І. Тріщ (Івано-Франківськ) доповів про особливості лікування чоловіків з еректильною дисфункцією різного ступеня важкості. Наведені критерії визначення важкості ступеня клінічних проявів еректильної дисфункції і запропоновані індивідуально розроблені схеми лікування даної категорії чоловіків. Автори С.Л. Чеканов і Ахмед Набхан (Одеса) зробили доповідь «Комплексний підхід до диференціальної діагностики хронічного «бактеріального» простатиту і простатичного синдрому з хронічним тазовим болем». У доповіді клінічно обґрунтоване значення комплексного підходу до діагностики пацієнтів із синдромом хронічного тазового болю. Диференційна діагностика при цьому дозволяє виділити групу пацієнтів із хронічним бактеріальним простатитом і призначити цілеспрямовану індивідуальну комплексну терапію, яка надасть максимальну ефективність. О.В. Книгавко (Харків) зробив доповідь «Підвищення само впевненості чоловіків: психологічні та фізіологічні аспекти». У доповіді були висвітлені причини психічних несприятливих порушень поведінки чоловіків із варіантами анатомічних порушень параметрів і форми статевого члена. Наведені способи їх корекції. Особливого значення при цьому набуває проблема підвищення само впевненості чоловіків на етапах лікування.

Автори В.Є. Лучицький, Є.В. Лучицький, В.М. Рибальченко, Г.А. Зубкова, І.І. Складна (Київ) доповіли про «Рівні цитокінів і тестостерону в крові чоловіків, хворих на цукровий діабет 2-го типу з еректильною дисфункцією». Названі причини впливу цукрового діабету 2-го типу на стан статевої функції чоловіків. Показано зв'язок рівня цитокінів і тестостерону в крові із тривалістю і вираженістю клінічних проявів цукрового діабету. Означені шляхи вирішення цієї проблеми.

Професор С.М. Шамраєв (Київ) зробив доповідь «Медичні аспекти лікування синдрому нижніх сечових шляхів альфа-блокаторами: чи всі створені рівними?» Визначені особливості клінічних проявів симптому нижніх сечових шляхів під час різних захворювань. Наведена ефективність використання альфа-блокаторів в якості патогенетичного лікування. Запропоновані нові лікувальні схеми із комбінованим використанням медикаментів і фітопрепаратів. Професор В.П. Стусь (Дніпро) доповів про «Сучасні підходи до лікування еректильної дисфункції у пацієнтів із доброякісною гіперплазією передміхурової залози». Наведені частота і ступені вираженості еректильної дисфункції, а також причини її розвитку. Наведені нові схеми лікування.

Автори В.П. Стусь і О.Ю. Крижановська (Дніпро) зробили доповідь «Хибний крипторхізм як причина гормональних розладів та порушення фертильності у чоловіків». Доведена роль хибного крипторхізму у розвитку гормональних розладів у чоловіків. Проблема набуває актуальності внаслідок порушення їх фертильності. Виявлення хибного крипторхізму у пацієнта потребує ретельного обстеження його гормонального стану. Після усунення причини необхідна медикаментозна корекція цих порушень і тривала реабілітація пацієнтів. І.М. Русинко (Дніпро) доповів про «Роль гормональної терапії в комплексному лікуванні гіпогонадотропного гіпогонадизму у підлітків». Автор висвітлив проблему гормональних порушень у підлітків, навів частоту розповсюдження у регіоні. Викладена необхідна схема оглядів підлітків з метою ранньої діагностики і залучення їх до своєчасного лікування. Доповідач представив власний досвід лікування підлітків із даною патологією. Доповідь була широко ілюстрована клінічними приладами і результатами їх лікування.

Третє засідання було присвячене роботичній урології і проходило під головуванням професора Р.М. Молчанова, М.Д. Сосніна, П.Г. Яковлева, Р.Г. Церковнюка.

Професор Р.М. Молчанов (Дніпро) зробив доповідь «Роботичні та гібридні технології в

сучасній урології». Робототехніка і сучасні гібридні технології продовжують робити революційні звершення і перебудови лікувальних технологій у світовій урології. В доповіді ілюстровано відображена історія цього напрямку, наведені перші роботи, які використовували в хірургії на початку ХХ століття. Показані етапи їх удосконалення, впровадження в практичну оперативну урологію, наведені перші світові здобутки їх клінічного використання.

Р.Г. Церковнюк (Вінниця) доповів про «Хірургічне лікування раку передміхурової залози: робот-асистована радикальна простатектомія: міфи та реальність». У доповіді наведений досвід використання робототехніки під час оперативного лікування майже у 95 пацієнтів із раком передміхурової залози. Успішне використання цієї технології лікування було ілюстровано відео і фотоматеріалами. Представлений матеріал переконливо доводить перспективність і ефективність роботичного напрямку в урології.

П.Г. Яковлев (Київ) виступив із доповіддю «Досвід робот-асистування лапароскопічної хірургії з використанням роботичної системи Senhance». У доповіді представлений досвід використання нової роботичної системи в урології. Доповідь також була ілюстрована якісними фото і відеоматеріалами, які переконливо доводили переваги нового перспективного напрямку оперативного лікування урологічних хворих.

Автори С.О. Возіанов, М.Д. Соснін, А.А. Грицаюк (Київ) доповіли про «310 лапароскопічних радикальних простатектомій vs 10 робот-асистованих радикальних простатектомій. Виклик часу?!» У доповіді викладений порівняльний аналіз виконання радикальних простатектомій лапароскопічним способом і робот-асистованим. Незважаючи на невелику кількість робот-асистованих втручань, вони показали певну перевагу як у техніці виконання так і в післяопераційних наслідках. Подальше впровадження даної технології є достатньо перспективним і прогресивним.

Дана секція також виявила певну зацікавленість присутніх фахівців розглянутими актуальними питаннями щодо впровадження сучасних перспективних технологій в оперативну урологію, супроводжувалася великою кількістю запитань з аудиторії і виступами із обговоренням поставлених проблем.

Четверте засідання проходило під головуванням професорів С.М. Шамраєва та Ю.М. Гурженка і було присвячене проблемам урології.

З доповіддю «Сучасне лікування і профілактика запальних захворювань сечового міхура»

виступив професор Ю.М. Гурженко (Київ). Висвітлена проблема запальних захворювань сечового міхура. Підкреслена частота їх у жінок. Надані нові схеми медикаментозної терапії в поєднанні з фітопрепаратами. Визначений ефективний алгоритм профілактичних заходів.

Група авторів С.М. Шамраєв, М.А. Рідченко, А.П. Кондратенко, Д.Н. Шамраєва (Київ) представили доповідь «Перший досвід застосування постійного стента Allium при стриктурах бульбарного відділу уретри». У доповіді висвітлені особливості лікувальної тактики стриктур бульбарного відділу уретри. Показані результати застосування при цьому постійного стента Allium, визначений оптимальний термін його застосування, якісні переваги порівняно з іншими способами постійного дренивання уретри при цій локалізації стриктур.

Професор О.В. Шуляк зробив доповідь про «Сучасні можливості метафілактики сечокам'яної хвороби». У доповіді підкреслена актуальність проблеми метафілактики сечокам'яної хвороби, основні заходи якої пов'язані не тільки із різними формами морфогенезу сечових конкрементів, але також із різноманітними етіологічними причинами захворювання. Існуючі заходи намагаються узагальнити всі ці фактори, що призводить до часткового вирішення проблеми. Наведені приклади результатів застосування новітніх технологій у вивченні патоморфологічних змін в організмі людини і порушень обмінних процесів потребують визначення індивідуальних схем метафілактики у кожному конкретному випадку. Тому подальші наукові розробки у цьому напрямку є актуальними і перспективними.

Професор Д.М. Гайдамаченко (Німеччина) зробив «Огляд сучасних напрямків в онкоурології та огляд доповідей щорічного конгресу німецького товариства урологів». У доповіді були висвітлені перспективні напрямки у діагностиці і лікуванні онкоурологічних захворювань. Підкреслені основні здобутки у створенні новітніх технологій їх діагностики і лікування, зроблений аналіз діагностичної цінності окремих онкомаркерів у діагностиці і контролю за подальшим спостереженням за пролікованими хворими.

І.М. Русинко (Дніпро) доповів про «Роль фітотерапії в хіміопротекції рецидивуючих інфекцій сечового міхура у жінок елегантного віку». Висвітлена проблема лікування пацієнтів із хронічними захворюваннями сечового міхура, в особливості з інтерстиційним циститом. Підкреслено, що відсутність кореляції між клінічними симптомами і результатами дослідження сечі, а саме на присутність бактерій, ви-

магає проведення ретельного обстеження пацієнтів з метою визначення запальних процесів в органах репродуктивної системи або новоутворень малого таза.

Професор Ю.М. Гурженко (Київ) виступив із доповіддю «Фітотерапія в урології: кому, коли та як?». У доповіді підкреслена ефективність використання фітотерапії при різноманітних урологічних захворюваннях. Проте не завжди доцільно її використовувати абсолютно при всіх фазах розвитку запального процесу, та особливо під час гострого періоду в якості монотерапії. Визначений диференційний підхід для призначення фітотерапії в комплексному лікуванні і в якості монотерапії з найбільшою ефективністю.

Професори М.А. Довбиш і Г.В. Бачурін (Запоріжжя) представили доповідь «Тубулоінтерстиційні зміни в нирці при гострих порушеннях уродинаміки по верхніх сечових шляхах». Автори показали доцільність дослідження молекулярних медіаторів розвитку нефробіоза при порушенні пасажу сечі. Це дає можливість визначити ступінь пошкодження тканини нирки в ранні терміни, проводити моніторинг перебігу запального процесу та склеротичних змін у тубулоінтерстиційній тканині для подальшої розробки методів лікування.

Наступного дня 15 жовтня 2021 року було продовжено роботу конференції, засідання проходили в конференц-залах «Сінай» та «Троїцький».

П'яте засідання (конференц-зала «Сінай») проходило під головуванням академіка НАМН України професора С.О. Возіанова, проф. Д.М. Гайдамаченка, Ю.О. Мицика і було присвячене питанням онкоурології, раку передміхурової залози.

Професор Д.М. Гайдамаченко (Німеччина) зробив доповідь «Стандарти та протоколи діагностики та лікування раку яєчка у Німеччині». Доповідач повідомив про нові зміни у стандартах щодо діагностики і лікування раку яєчка, які відбулися у Німеччині. Визначена роль онкомаркерів у ранній діагностиці раку яєчка. Змінені технології лікування даної патології дозволили збільшити ефективність комплексного лікування і подальшого спостереження за пацієнтами.

Група авторів Ю.С. Кобільник, Ф.Ц. Боржівський, Ю.О. Мицик, О.В. Шуляк, Д.З. Воробець, О.А. Боржівський, С.М. Пасічник, В.М. Мацькевич (Львів) представили доповідь «Гістологічні фактори, асоційовані із виявлюваністю раку передміхурової залози за допомогою МРТ». Проведене клінічне дослідження показало, що існування зв'язку між лікуванням препаратом 5-ARI (фінастеридом) з приводу симптомів нижніх сечовидільних шляхів та/або доброякісної гіперплазії передміхурової залози, та значен-

нями вимірюваного коефіцієнту дифузії має суттєвий вплив на представлення утворень на МРТ-зображеннях та ускладнює проведення диференційної діагностики між раком передміхурової залози та доброякісними захворюваннями простати. Тому для збільшення точності запропоновано застосовувати додатковий коефіцієнт $\times 1,38$.

Професор В.М. Григоренко та Є.І. Афанасьєв (Київ) доповіли про «Білки теплового шоку 60 (Hsp60) у прогнозуванні біохімічного рецидиву у хворих після радикальної простатектомії». Автори представили результати використання білків теплового шоку 60 (Hsp60) в якості маркерів у прогнозуванні біохімічного рецидиву у хворих після радикальної простатектомії. Клінічно доведена їх прогностична доцільність, яка може покращити терміни ранньої діагностики рецидиву захворювання після радикального лікування.

Автори: Б.О. Гречко, О.Е. Стаховський, О.А. Войленко, Е.О. Стаховський (Київ) представили доповідь «Особливості лікування хворих на метастатичний рак сечового міхура». У доповіді підкреслені основні причини рецидиву раку сечового міхура, викладені принципи їх ранньої діагностики та результати подальшого лікування і спостереження.

Група авторів С.М. Шамраєв, М.А. Рідченко, А.П. Кондратенко, Д.М. Шамраєва (Київ) зробили доповідь і майстер-клас за темою «Анатомічна ендоскопічна енуклеорезекція передміхурової залози: показання, техніки та результати». Обґрунтовані показання до анатомічної ендоскопічної енуклеорезекції, особливості її виконання та порівняльні результати стосовно інших видів лікування. Доповідь супроводжувалась відеодемонстрацією виконання оперативного втручання.

Академік НАМН України, професор С.О. Возіанов, проф. С.М. Шамраєв, А.П. Кондратенко, Д.М. Шамраєва, М.А. Рідченко (Київ) представили доповідь «Аналіз результатів хірургічного лікування пацієнтів з локалізованим та місцево розповсюдженим раком передміхурової залози». У доповіді відзначено, що рак передміхурової залози на сьогодні залишається найбільш частим онкоурологічним захворюванням чоловіків і продовжує зростати. Вибір тактики лікування цієї патології і досі залишається предметом дискусії. Представлені результати порівняльного аналізу технік виконання позадулонної радикальної простатектомії, лапароскопічної радикальної простатектомії, ендовідеоскопічної радикальної простатектомії.

Доповідач П.Г. Яковлев (Київ) виступив із повідомленням «Рак передміхурової залози: роль

гормонотерапії в комплексному лікуванні». Наведені результати ефективного використання гормонотерапії при різних формах і розповсюдженості процесу. Найбільш ефективним є використання її при комплексному лікуванні. Наведені схеми комбінованого її використання при різних стадіях захворювання.

Група авторів: А.В. Тимошенко, О.А. Войленко, С.Л. Семко, Е.О. Стаховський (Київ) представили доповідь «Метаболічний синдром, як чинник прогресії раку передміхурової залози». У доповіді клінічно доведено вплив метаболічного синдрому на можливість прогресії раку передміхурової залози. Наведені клінічні приклади. Визначені особливості діагностики і тактики комбінованого лікування пацієнтів хворих на рак передміхурової залози на тлі метаболічного синдрому.

Автори С.Л. Семко, О.А. Войленко, Ю.В. Вітрук, Е.О. Стаховський (Київ) доповіли про «Особливості лікування центрально розміщених пухлин». Доведено, що діагностика центрально розміщених пухлин у передміхуровій залозі складає не тільки труднощі для діагностики, але й верифікації діагнозу. Запропоновані схеми діагностики, верифікації характеру пухлини і призначення адекватної терапії.

Професор С.М. Шамраєв (Київ) повідомив про «Сучасні стандарти лікування гормон-резистентного раку простати». Наведені причини гормон-резистентності раку передміхурової залози, діагностичні заходи визначення ступеня резистентності і особливості лікування. Розроблені сучасні стандарти лікування дозволяють значно покращити результати лікування. Наведені клінічні приклади.

Шосте засідання проходило під головуванням професорів С.М. Шамраєва, Д.В. Щукіна, О.В. Шуляка, Г.Г. Харебри, Ю.В. Вітрука і було присвячене питанням онкоурології, раку нирки.

Професор В.П. Стусь у своїй доповіді «Огляд рекомендацій по лікуванню нирково-клітинного раку, місце інгібітора m-Tog» визначив проблеми, які виникають під час надання спеціалізованої допомоги пацієнтам із раком нирки. Наведені рекомендації щодо діагностики і лікування даної категорії пацієнтів. Визначено прогностичне значення і місце маркера m-Tog в лікувально-діагностичному процесі.

Професор Д.В. Щукін (Харків) за підтримки «Пфайзер Експорт Бі» зробив доповідь «Чи є акситиніб все ще допустимою опцією як друга лінія терапії у пацієнтів з мНKK?» Проведений аналіз застосування акситинібу в якості препарату другої лінії терапії в онкоурології. Визна-

чені переваги і недоліки, означені перспективи його подальшого використання.

Група авторів: Д.О. Кошель, О.А. Войленко, С.Л. Семко, Ю.О. Вітрук (Київ) зробили доповідь «Особливості лікування білатерального нирково-клітинного раку». У доповіді висвітлена проблема, яка виникає при діагностуванні білатерального онкологічного ураження обох нирок. Наведені ілюстровані клінічні приклади і варіанти клінічної тактики лікування цих пацієнтів.

Автори із Харкова: проф. Д.В. Шукін, О.О. Маковозов, А.В. Лісова, Г.Г. Харебра, А.І. Гарагатий представили доповідь «Нова шкала оцінки складності нефрнктомії з тромбектомією у пацієнтів з інтравенозним поширенням нирково-клітинного раку». У доповіді автори представили аналіз відомих факторів, які мають впливати на складність хірургічного видалення пухлин нирок із розповсюдженням у нижню порожнисту вену і на підставі цих даних емпірично склали систему оцінки складності цих операцій. Проте, на думку авторів, інформативність складеної шкали потребує подальшого вивчення.

Група авторів на чолі з член-кореспондентом НАМН України професором В.М. Лісовим у складі також Г.Г. Харебра, Д.В. Шукін, І.М. Антонян, В.М. Демченко (Харків) представила доповідь «Мультифокальні пухлини нирок. Де межа для збереження нирки?» Про актуальність проблеми свідчить сама назва доповіді. На сьогодні не існує затверджених протоколів лікування мультифокальних пухлин нирки. Органозберігаюча хірургія множинних новоутворень нирки не призводить до достовірного підвищення частоти локальних рецидивів. Але 5-річна вільна від прогресії виживаність серед пацієнтів з мультифокальними пухлинами є гіршою, ніж серед пацієнтів з солітарними пухлинами. Проте, автори переконливо вважають, що кращим підходом до лікування мультифокальних пухлин нирок є проведення органозберігаючої хірургії всіх виявлених новоутворень при наявності технічної можливості.

Професор Р.М. Молчанов і О.О. Гончарук (Дніпро) виступили з доповіддю «Переваги сегментарної ішемії з використанням ІЦЗ (ICG) навігації в нефронзберігаючій хірургії пухлин нирок». Автори представили результати використання нового методу інтраопераційної навігації флуоресценції індоціаніну зеленого, який відкриває розлогі можливості для використання сегментарної ішемії при резекції нирки. У всіх випадках це дало можливість зменшити через 5 діб після оперативного втручання негативні наслідки в порівнянні з повною ішемією.

Автори із Києва: М.В. Пікуль, О.Е. Стаховський, С.Л. Семко, Е.О. Стаховський представили доповідь «Комбіноване органозберігаюче лікування раку верхніх сечовивідних шляхів». У доповіді висвітлені негативні наслідки радикального лікування із повним видаленням ураженого органа. За умов наявної можливості слід виконувати органозберігаючі оперативні втручання. Наведені клінічні приклади з максимально можливим проведенням органозберігаючих операцій у пацієнтів з раком верхніх сечовивідних шляхів.

Автори О.І. Балашова, В.В. Ханов, О.О. Маковозов, С.А. Дяговець, Є.М. Пунько, О.В. Березень (Дніпро) представили доповідь «Симультантні операції в лікуванні нирково-клітинного раку». Актуальність поширеного нирково-клітинного раку обумовлює виконання більш об'ємних оперативних втручань із висіченням пухлинних осередків у сусідніх органів. Представлені клінічні випадки виконання симультантних операцій під час радикального хірургічного лікування поширених форм нирково-клітинного раку.

Сьоме засідання з онкоурології: рак сечового міхура та яєчка відбулось за головуванням професорів С.М. Шамраєва, Д.М. Гайдамаченка, О.А. Войленко.

З.В. Гацерелія (Київ) у своїй доповіді повідомив про роль тазової лімфаденектомії у хворих на м'язово-інвазивний рак сечового міхура при органозберігаючому лікуванні. Наведені результати переконливо довели, що при метастатичному ураженні лімфатичних вузлів органозберігаюче оперативне лікування даної категорії пацієнтів з розширеною тазовою лімфаденектомією та ад'ювантною хімотерапією дозволяє покращити віддалені онкологічні результати.

Автори із Одеси: Р.В. Савчук, Ф.І. Костев, Ю.М. Дехтяр, В.М. Ходос, О.М. Колосов, А.І. Задорожнюк представили доповідь «Електроміографічні зміни м'язів тазового дна у пацієнтів з неobladderом». Наведені дані клінічного дослідження визначили місце запропонованого методу для прогностичного використання його у подальшому веденні хворих з даної патології.

Академік НАМН України, професор С.О. Возіанов із співавторами: В.С. Сакало, П.Г. Яковлевим, А.В. Сакало та С.В. Сливка (Київ) доповіли про «Вплив неоад'ювантної поліхімотерапії на тактику радикального лікування high-grade раку сечового міхура». Визначений позитивний вплив радикальної цистектомії з неоад'ювантною поліхімотерапією на основі платини на результати лікування даної категорії пацієнтів. Наведені схеми її ефективного застосування. Неоад'ювантна поліхімотерапія у частки пацієнтів на місцево-поширений низькодифе-

ренційований уротеліальний рак сечового міхура має ефект зменшення поширеності пухлинного ураження, та уможливує проведення радикального лікування із задовільним тривалим онкологічним результатом як в обсязі цистектомії, так і органозберігаючого лікування (резекції). В якості доповнення проблеми лікування цієї форми раку стала доповідь П.Г. Яковлева, С.В. Сливка, В.В. Чистякова (Київ) «Ад'ювантна лімфаденектомія як елемент органозберігаючого лікування при high-grade раку сечового міхура. Автори довели, що тазова лімфаденектомія як самостійна операція (з/або без резекції сечового міхура) у пацієнтів, раніше оперованих в об'ємі трансуретральної резекції сечового міхура з приводу низькодиференційованої м'язово-інвазивної карциноми сечового міхура є ефективною лікувальною модальністю, яка забезпечує контроль над місцево-метастатичним пухлинним процесом, а також позбавляє пацієнтів тазового больового синдрому, що був присутнім у всіх пацієнтів з метастазами раку сечового міхура у здухвинні лімфатичні вузли.

Наступна доповідь авторів: академік НАМН України, професор С.О. Возіанов, проф. С.М. Шамраєв, А.М. Леоненко, В.Д. Васильєва, Д.М. Шамраєва, М.А. Рідченко, А.П. Кондратенко (Київ) була присвячена безпосереднім результатам ортотопічної інтракорпоральної іліонеоцистопластики. Показано, що формування артіфіціального ортотопічного сечового міхура за умов певних показань є оптимальним для наступної успішної психо-соціальної і трудової реадптації пацієнтів після радикальної цистектомії.

У доповіді Ю.М.Кудрявцева (Суми) «Радикальна цистектомія з кишковою деривацією: на шляху впровадження, від ускладнень до fast-track стратегії» був проведений аналіз клінічного використання даної методики лікування. Приведені позитивні і негативні наслідки.

Секції V–VII, присвячені питанням онкоурології, виявили певну зацікавленість присутніх фахівців розглянутими актуальними питаннями щодо впровадження сучасних перспективних технологій в лікування онкоурологічних хворих, супроводжувалася великою кількістю запитань з аудиторії і виступами із обговоренням поставлених проблем. Висловлені пропозиції до включення в резолюцію конференції.

Одночасно у конференц-залі «Троїцький» проходили наступні секції конференції.

Восьма секція засідання, присвячена питанням урології, сечокам'яної хвороби та інфекції сечовивідних шляхів, проходила під головуванням професорів С.П. Пасечнікова, С.І. Баранника, Г.В. Бачуріна, Ю.О. Мицика.

З першою доповіддю «Вплив імунних механізмів на патогенез та лікування ускладнених інфекцій сечовивідних шляхів» виступив професор І.М. Антонян (Харків). Інфекції сечовивідних шляхів – термін, який охоплює цілу низку патологічних станів від зовнішнього отвору уретри до кіркової речовини нирок, призводить до пригнічення імунітету, як клітинного, так і гуморального. Тому застосування у комплексному лікуванні пацієнтів на ускладнену інфекцію сечовивідних шляхів інтерферона альфа-2b рекомбінантного людини та пробіотика, діючою речовиною якого є спори поліестеразного штаму *Bacillus clausii*, протягом всього циклу антибактеріальної терапії призводить до нормалізації рівня імунокомпетентних клітин і імуноглобулінів, підвищує функціональну (фагоцитарну) активність сегментоядерних нейтрофілів, покращує показники клітинного та гуморального імунітету, але показники достовірно наближаються до контрольних значень лише при тривалості курсу лікування до 15 днів.

Група авторів: А.В. Руденко, С.П. Пасечніков, М.В. Мітченко, О.М. Корніліна, О.М. Бавіна (Київ) представили доповідь «Гострий неускладнений пієлонефрит та супутні хронічні запальні хвороби органів малого таза. Імунологічні проблеми». У доповіді висвітлена проблема лікування гострого пієлонефриту поєданого із супутніми запальними захворюваннями органів малого таза. Визначені зміни імунного статусу у цих випадках негативно впливають на результати стандартного лікування даної категорії пацієнтів. Пропоновані нові ефективні схеми лікування.

С.В. Кушніренко і О.В. Кушніренко (Київ) у своїй доповіді «Сучасна тактика відтермінованого призначення антибактеріальної терапії при інфекціях сечової системи» висловили свій погляд на проблему лікування інфекцій сечовивідної системи. Визначене місце антибактеріальної терапії у комплексному лікуванні пацієнтів цієї категорії. Показаний вплив на її ефективність при відтермінованому застосуванні.

Автор із Києва Ю.О. Мицик зробив доповідь про «Ефективність фебуксостату у запобіганні подальшого зниження швидкості клубочкової фільтрації у пацієнтів з гіперурікемією, хронічною хворобою нирок та діабетичною нефропатією». У доповіді наведені результати оцінювання ефективності застосування фебуксостату у запобіганні подальшого зниження швидкості клубочкової фільтрації у пацієнтів з гіперурікемією з та без діабетичної нефропатії, асоційованої із хронічною хворобою нирок. Проведене дослідження продемонструвало перспективну здатність

фебуксостату запобігати зниженню швидкості клубочкової фільтрації у пацієнтів з даної категорії. Проте, було зазначено, що існує потреба у ґрунтовнішому вивченні даного питання у більш масштабних довгострокових дослідженнях.

Професор Т.П. Борисова (Дніпро) доповіла про «Алгоритм первинної діагностики гематурії». У своїй доповіді автор навела приклади гематурії, як симптома будь-яких захворювань сечовидільної та сечовивідної систем. Визначення цього симптома та диференційоване визначення локалізації і причини походження складають певні труднощі. Наведена класифікація різних проявів гематурії. Визначені особливі труднощі диференційної діагностики безсимптомної тривалої гематурії (особливо з хронічним перебігом). Запропоновано ефективний алгоритм її первинної діагностики.

Професор В.П. Стусь (Дніпро) зробив доповідь «Ниркова колька – переваги застосування комбінованих препаратів». Висвітлений механізм розвитку даного симптома, в основі якого є порушення евакуації сечі сечовивідними шляхами. Проведена оцінка ефективності лікувальних засобів її усунення. Дана характеристика дії нових комбінованих препаратів та їх переваги у лікуванні даного симптома.

Ю.В. Рошин, С.П. Форостина, І.О. Генбач, Ш.М. Комісаренко, А.С. Воротинцева, С.І. Сметухун (Краматорськ) доповіли про «Вибір режиму інтраопераційної гемостатичної терапії під час перкутанних втручань». У доповіді наведені основні причини розвитку ускладнень із пошкодженням судин паренхіми нирки під час перкутанних втручань та інтенсивність кровотечі. Наведені клінічні приклади. Представлена запропонована схема гемостатичної терапії для запобігання та усунення цих ускладнень.

Професор Г.В. Бачурін, Ю.С. Коломоєць, С.С. Ломака (Запоріжжя) представили доповідь про «Попередження розвитку гнійно-септичних ускладнень при сечокам'яній хворобі на підставі вивчення предикторів пошкодження нирок». У доповіді представлений ґрунтовний аналіз причин розвитку гнійно-септичних ускладнень у пацієнтів із сечокам'яною хворобою. Наведені труднощі їх лікування. Визначена роль предикторів у визначенні пошкодження нирок і запропонована схема їх використання для попередження розвитку гнійно-септичних ускладнень.

Дев'яте засідання з питань урології проходило за головуванням професорів А.Ц. Боржигєвського, О.В. Шуляка, С.М. Шамраєва, Ю.М. Гурженка.

Професор Ю.М. Гурженко (Київ) виступив із доповіддю «Фітотерапія доброякісної гіпер-

плазії передміхурової залози: сучасні наукові докази та перспективи застосування». Визначена роль фітотерапії та її ефективність у лікуванні доброякісної гіперплазії передміхурової залози. Наведені сучасні наукові докази про її місце у комплексному лікуванні даної категорії пацієнтів і переваги у термінах застосування. Всі позитивні якості фітопрепаратів і ретельно підібрані індивідуальні схеми лікування позитивно впливають на перспективи широкого застосування.

К.С. Баранник (Дніпро) зробив доповідь «Метафілактика рецидиву нефролітіазу з урахуванням відновлення функції нирок». У доповіді проаналізовані основні причини рецидивного каменеутворення. Доведені результати сучасного визначення хімічного складу сечових конкрементів методом інфрачервоної спектроскопії. Проведений аналіз порушень кровотоку в паренхімі нирок у пацієнтів із сечокам'яною хворобою дозволив розробити і запропонувати спосіб відновлення функції нирок після видалення (руйнування) сечових каменів.

О.Б. Унгурян (Запоріжжя) доповів про «Методи лікування сечокам'яної хвороби». У доповіді представлені результати проведення порівняльного якісного аналізу ефективності різноманітних способів лікування пацієнтів із сечокам'яною хворобою.

Ю.М. Кудрявцев (Суми) виступив із доповіддю «Лапароскопічна пієлопластика з приводу гідронефрозу. Клінічні випадки серйозних ускладнень». Автор доповів про можливості лапароскопічного способу пієлопластики з приводу гідронефрозу. Проаналізовані переваги даного способу, причини можливих ускладнень. Клінічні випадки таких ускладнень були достатньо проілюстровані. Приведені запропоновані приклади їх лапароскопічного усунення.

Професор Д.В. Шукін (Харків) доповів про «Актуальні питання інстиляційної терапії захворювань нижніх сечових шляхів». Визначене місце і ефективність інстиляційної терапії у лікуванні запальних захворювань нижніх сечових шляхів. Проведений аналіз причин недостатньої ефективності. Запропоновані нові препарати і схеми її застосування.

О.С. Федорук (Чернівці) зробив доповідь про «Лікування симптомів нижніх сечових шляхів у пацієнтів з доброякісною гіперплазією передміхурової залози». У доповіді визначені особливості клінічних проявів симптомів у пацієнтів із доброякісною гіперплазією передміхурової залози.

М. Колтипін (Ізраїль) у доповіді «Стенти Allium уретральні (BUS) та сечовідні (URS)» повідомив про технічні і лікувальні переваги

використання нових розроблених стентів в урологічній практиці.

Професор Л.П. Саричев, Р.Б. Савченко, Я.В. Саричев, С.А. Сухомлин, Г.Л. Пустовойт (Полтава) зробили доповідь про «Роль порушення уротеліального бар'єру в розвитку декомпенсації сечового міхура у хворих на доброякісну гіперплазію передміхурової залози». Доведено, що під час доброякісної гіперплазії передміхурової залози, внаслідок внутрішньоміхурової гіпертензії, відбуваються стійкі порушення мікроциркуляції в стінках сечового міхура, що призводить до створення хронічної ішемії детрузора. Остання є предиктором фіброзних змін його. Це обумовлює необхідність доповнювати комплексну терапію призначенням препаратів метаболізм-коригуючої та енерготропної дії.

Професор В.І. Зайцев, О.С. Федорук, І.І. Ілляк, К.А. Владиченко, В.Т. Степан (Чернівці) доповіли про «Практичне значення варіантів анатомії при виконанні лапароскопічної варикоцелектомії». У доповіді автори переконливо довели, що при проведенні лапароскопічної варикоцелектомії слід бути готовим до різних варіантів анатомії у конкретного пацієнта. Їх недостатнє знання може призводити як до рецидиву захворювання (якщо не всі вени виявлені та пересічені), так і до можливих серйозних інтраопераційних ускладнень.

В.П. Чайковський, Р.В. Соколенко, В.А. Черниловський, Д.О. Бондаренко, С.П. Стьопушкін (Дніпро) представили доповідь про «Спосіб лапароскопічної резекції нирки в умовах без теплової ішемії». Автори запропонували власно розроблений метод лапароскопічної резекції нирки без затискання ниркової нирки, який був клінічно використаний під час хірургічного лікування 29 пацієнтів з позитивним перебігом.

О.М. Капшук (Вінниця) доповів про «Лікування сечокам'яної хвороби в умовах КНП ВОКЛ ім. М.І. Пирогова 2016-2021 рр. Еволюція від open surgery до MIS». Широке використання новітніх технологій лікування сечокам'яної хвороби зробило революційний перехід до малоінвазивного і якісного лікування даної категорії пацієнтів. Завдяки цим малотравматичним технологіям значно зменшилась можливість пошкодження паренхіми нирок і розвитку септичних ускладнень.

Е.О. Світличний, Є.П. Українець, Д.І. Люлька, О.О. Можейко (Дніпро) розповіли про «Наш досвід застосування міні-ПНС у лікуванні нефролітіазу». Автори доповіли про результати клінічного використання власно удосконаленого ефективного способу міні-ПНС у лікуванні пацієнтів із нефролітіазом. Аналіз його вико-

ристання показав переваги перед традиційними варіантами аналогічних способів лікування.

Н.В. Гавва (Дніпро) доповіла про «Особливості захворюваності і поширеності хронічного циститу серед жіночого населення України у регіональному аспекті». У доповіді викладений аналіз причин захворюваності і поширеності хронічного циститу серед жіночого населення за регіонами України. Висловлені причини загального і місцевого факторів нерівнозначного розповсюдження захворюваності, розкриті задачі подальшого вивчення і позитивного впливу на усунення їх негативного впливу.

Д.О. Цюпкало, О.О. Цюпкало, Б.В. Перекіпський (Дніпро) доповіли про цінність маркера уромодуліну в діагностиці фаз активного запалення при гострому циститі та його значення під час контролю за станом вилікованості захворювання.

Професор В.П. Стусь, А.Л. Суварян (Дніпро) доповіли про «Замісну пластику уретри із застосуванням трансплантата крайньої плоті». Автори доповіли про клінічне використання даної методики в проведенні пластики уретри. Інтраопераційних ускладнень не спостерігали. У післяопераційному періоді спостерігали невеликі гематоми, набряк калитки і статевого члена, які не вимагали додаткових процедур і усували консервативно. Рецидивів стриктури за період спостереження не було. У наступній доповіді професор В.П. Стусь, Є.П. Українець, А.Л. Суварян (Дніпро) «Наш досвід лікування стриктур уретри» був представлений ретельний аналіз оперативного лікування даної патології із застосуванням передових технологій.

Н.В. Гавва (Дніпро) у доповіді «Морфометричні характеристики слизової оболонки сечового міхура при гострому циститі» наведені дані щодо морфологічних її змін у різні фази запального процесу за умов місцевого і загально-го бактеріотоксичного впливу. Останні обумовлюють необхідність використання конкретних патогенетичних лікувальних заходів.

Професор В.П. Стусь, А.Л. Суварян доповіли про досвід «Лікування стриктур уретри після перенесеної простатектомії», а також про «Випадки із практики: уретро-міхуровий анастомоз при стриктурі уретри після радикальної простат-ектомії». Для лікування даного ускладнення можна використовувати відкрите або ендоско-пічне оперативне втручання. Проте, через виражені рубцеві зміни у везико-уретральному сегменті ендоскопічні методи не завжди доцільні. Позитивні результати в цих випадках дають відкриті способи лікування. Перевагу при цьому потрібно на-

давати промежинному доступу у відсутності попередніх втручань у цій зоні.

Професор Г.В. Бачурін, Ю.С. Коломoeць, С.С. Ломака (Запоріжжя) доповіли про «Удосконалення викладання урології для студентів 4-го курсу медичного факультету за змішаною формою навчання». На пропозицію авторів змішане навчання складається із трьох етапів: дистанційне вивчення теоретичного матеріалу, освоєння практичних аспектів у формі денних занять, остання фаза – здача іспиту або виконання випускної роботи. Змішана модель навчання – це модель використання розподілених інформаційно-освітніх ресурсів у стаціонарному навчанні із застосуванням елементів асинхронного і синхронного дистанційного навчання. Практикується як елемент стаціонарного навчання при проведенні

аудиторних занять і в самостійній роботі студентів. Тобто, воно успадковує переваги дистанційного навчання і виключає його недоліки.

Дана секція виявила значну зацікавленість присутніх фахівців розглянутими актуальними питаннями, супроводжувалася великою кількістю запитань з аудиторії і виступами із обговоренням поставлених проблем.

Після кожного із засідань відбувалася активна дискусія. Робота конференції закінчилася прийняттям резолюції. В цілому конференція пройшла на високому науковому рівні, завдяки напруженій роботі організаційного комітету та особливо доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України В.П. Стуса – завідуючого кафедри урології Дніпровського державного медичного університету.

*Професор В.П. Стусь
Професор С.І. Баранник*